

Tips van Lincoln voor Europese politici

Abraham Lincoln won de Amerikaanse burgeroorlog, schafte de slavernij af en inspireerde door zijn leiderschapstijl talrijke VS-presidenten - tot Barack Obama vandaag. Wat kunnen Europese politici vandaag nog leren uit zijn brieven, die de inspiratie vormden voor de film van Steven Spielberg? **Maarten Rabaey**

Het beste uit jezelf haal je uit je kiezers

Toen de jonge Abraham Lincoln een eerste gooi deed naar een parlementszetel in Illinois werd hij in geen tijd populair door in grote bescheidenheid zijn ambities aan deze van de bevolking te koppelen. "Ik ben jong en jullie kennen me niet", riep hij in de Main Street van New Salem.

"Ik ben geboren in de goot en ben daar lange tijd gebleven. Ik heb geen rijke of belangrijke connecties die mij vooruit kunnen helpen. Het zijn jullie, stemgerechtigden van dit kiesdistrict, die over mijn lot zullen beslissen. (...) Ieder van ons heeft zijn eigen ambitie. Ik streef ernaar om door jullie gewaardeerd te worden, om mezelf dusdanig te ontwikkelen dat ik die waardering ook verdien. Dat, mijn beste vrienden is mijn aller grootste ambitie", zei hij op 9 maart 1832.

Lincoln werd niet verkozen in dat jaar maar alle 300 inwoners van New Salem stemden voor hem (op drie na). In 1834 haalde hij het wel, om nooit meer een verkiezing te verliezen. Met geleend geld kocht hij zijn eerste kostuum. Zijn Witte Huis zou later altijd openstaan voor gewone burgers die bij hem iets wilden aanklaarten.

** Les voor Europese politici? Het loont meer wanneer een politicus een samenscholing toespreekt dan een samenscholing verbiedt.*

Bouw team van rivalen

Lincoln werd Republikein maar maakte er een kunst van om zijn grootste tegenstanders op te nemen in zijn kabinet. Toonvoorbeeld is Edwin Stanton, een confrater-advocaat die hem in 1855 tijdens een rechtszaak nog beschimpte als "vervloekte langarmige aap". Zes jaar later, de burgeroorlog was toen al tien maanden bezig, benoemde hij Stanton tot minister van Oorlog.

Dat ze tegenpolen waren vond Lincoln een troef. "Hij was een democraat, goed voor het evenwicht in mijn regering", tekende hij op. Het vormde Lincolns credo dat een goed kabinet bestaat uit een Team of Rivals, zoals ook Democratisch president Obama vandaag telkens een Republikein benoemt in zijn kabinet.

** Les voor Europese politici? Goede partijleiders herken je niet aan hun talent om hun leden achter zich te krijgen, maar aan de kunst om met hun rivalen in zee te gaan.*

Vrijheid en gelijkheid

Op 4 maart 1861 nam Lincoln voor het eerst zijn intrek in het Witte Huis, maar niet voor hij eerst halt hield bij Independence Hall om na te denken over vrijheid. "Daar te kunnen staan, op de plaats waar 85 jaar geleden de Onafhankelijkheidsverklaring was

geschreven, raakte me diep", schreef hij. "Ik heb me dikwijls afgevraagd wat nu het grote principe of idee was dat deze confederatie zo lang bij elkaar hield. (...) Het was iets in de Verklaring dat vrijheid schonk, niet enkel aan de mensen van dit land, maar hoop voor de wereld, de hele toekomst lang. Het was dat wat beloofde dat de gewichten van alle schouders zouden worden gehaald, en dat iedereen een gelijke kans zou hebben. Dat is de overtuiging neergelegd in de Onafhankelijkheidsverklaring."

** Les voor Europese politici? Het beschermen van democratische vrijheden en garanderen van gelijke rechten voor alle burgers is elke dag een uitdaging. De grondwet is van iedereen.*

Van het volk, door het volk, voor het volk

Op de plek waar in juli 1863 de beroemdste veldslag uit de Amerikaanse burgeroorlog werd bevochten, hield Lincoln zijn beroemdste toespraak: de Gettysburg-rede. "Op dit groot slagveld van die oorlog (...) kunnen wij die grond niet opdragen - niet heiligen. (...)

"Eigenlijk zijn wij het, de levenden, die gewijd moeten worden om het werk te voltooien (...) voor de grote taak die voor ons ligt (...) Dat wij hier plechtig besluiten dat deze doden niet tevergeefs gestorven zijn - dat deze natie onder Gods zegen een nieuwe geboorte van vrijheid zal beleven - en dat een regering van het volk, door het volk, voor het volk, niet zal verdwijnen van de aarde."

** Les voor Europese politici? De Gettysburg-rede uit het hoofd leren als inspiratie om in 2014 de honderdste verjaardag van WOI te herdenken in het volste besef van duurzame vrede op het Europese continent. EU-raadsvoorzitter Herman Van Rompuy kan hem volgens onze bronnen al citeren. Zonder spiekbriefje.*

Met haat voor niemand

Op 4 maart 1865 spreekt Lincoln na zijn herverkiezing de natie voor een tweede keer toe tijdens een historische, inaugurele, rede. Daarin blikt hij terug op de oorzaak van de burgeroorlog: de slavernij. Op 31 januari had Lincoln in het Congres het Dertiende Amendement goedgekeurd gekregen waarin de afschaffing van de slavernij grondwettelijk werd vastgelegd.

"Slavernij en onvrijwillige dienstbaarheid zullen in ons land nooit meer bestaan", las het telegram dat hem in het Witte Huis werd gebracht en het definitieve einde zou inluiden van het civiele conflict. Om zijn doel te bereiken had Lincoln in het Congres een historische alliantie gesloten met de radicalen van Thaddeus Stevens en persoonlijk 13 dissidente Democraten overtuigd om 'ja' te stemmen, onder meer door ze tijdens een rijkelijk overgaten diner lucratieve baantjes aan te bieden voor later.

** Les voor Europese politici? Om het met de woorden uit Lincolns rede*

te zeggen: 'met haat tegenover niemand, met mededogen voor iedereen, met vast geloof in wat juist is (...) blijven we streven om het werk waarmee we bezig zijn af te maken; om de wonden van ons vaderland te verbinden (...) Laten we alles doen om een rechtvaardige en duurzame vrede te bereiken en te koesteren, onder elkaar, en met alle landen.'

De citaten van Lincoln komen uit Abraham Lincoln, over mezelf. Wat ik aan president Obama wil vertellen, door Hanneke Siebelink (Borgerhoff & Lamberigts).

DONDERDAG

Programmamaakster Ellen Blazer overleden

Programmamaakster en regisseur Ellen Blazer is op 81-jarige leeftijd overleden in haar woonplaats Hilversum. Bijna twintig jaar lang was Blazer eindredacteur van VARA-programma's met Sonja Barend. Ze was verder medebedenker van de quizzen *Per seconde wijzer* en *Twee voor twaalf*. (DM)

Biopic over zanger AC/DC in de maak

Er is een film in de maak over het leven van Bon Scott, de legendarische zanger van AC/DC die in 1980 op zijn 33ste overleed na een nacht stevig

'We moeten eerst een digitaal platform bedienen en pas dan een krant. Dat is een grote culturele ommezwaai'

UITGEVER LIONEL BARBER KONDIGT EEN KLEINE REVOLUTIE AAN BIJ 'THE FINANCIAL TIMES'.

drinken in Londen. Acteur-zanger Rob Liotti speelt de rol van Scott. *Bon Scott: The Legend Of AC/DC* vertelt het verhaal van de Australische band in de late jaren zeventig, toen ze albums als *High Voltage* en *Highway To Hell* uitbrachten. (DM)

'Humo' blundert met Hugo Claus-promo

'Veerle Claus, vijf jaar zonder Humo'. Zo kondigde Humo gisteren in diverse media zijn interview met de weduwe van Hugo Claus, vijf jaar na diens overlijden, aan. Wat klonk als een gênante vorm van foute humor, bleek een menselijke tikfout te zijn. "Het was niet de bedoeling", zegt hoofdredacteur Wouter Van Driessche. "Het is een tikfout. Dat gebeurt, helaas." (DM)

'L'amour des moules' op Berlinale

De Vlaams-Nederlandse coproductie *L'Amour des moules* is geselecteerd voor het filmfestival van Berlijn. De documentaire met topchef Sergio Herman is de openingsfilm van de sectie Culinary Cinema, die loopt van 10 tot 15 februari. In de documentaire wordt het leven van de mossel van geboorte tot de dood

gevolgd. Willemiek Kluijfhout uit Nederland is de regisseur. Accordeonspeler Tuur Florizoone, bekend van onder meer *Aanrijding in Moscou*, componeerde de muziek, met zang van Renée Sys. Momenteel vindt in Vlaamse culturele centra de tournee *L'Amour des Moules* in Concert plaats, waarbij de film getoond wordt onder livebegeleiding van Florizoone. (DM)

Media Marketing failliet

De publicaties van Media Marketing hebben de boeken neergelegd. Media Marketing specialiseerde zich sinds 1984 met diverse magazines op de niche-markt van de marketing. De bladen hadden het erg moeilijk om overeind te blijven in het digitale tijdperk. Negen werknemers verliezen hun baan. (DM)